

اینکه بعد معلی خواهد پیدا کرد در پنج ساله احراز
 نموده بهر دیوید شاه علاوه پنجاه هزار تومان هم
 در این راه و دیگران تعارفی بایشکشی و غیره دادند
 در این راه در اول حال صد هزار تومان نقد داده مینوی
 می برود اجرت اجزاء اضافه کرده بر او سیر نمود حال
 در این راه گذشته اناصاف میخواستند شخصی که اینطور
 می خواهد خدمتی نکند و از کینه خود چیزی بدمد
 آیا صحیح است که از او گرفته شود و بدیگری امانی
 چنانچه بقیده بنده امانی صحیح نیست اگر یکسال کسر
 آید این شخص که مقاطعه دارد چون صاحب چیز است
 می تواند بدمد و میتواند که دو صد هزار تومان راز
 مال خود بدمد آنگاه کسی که می خواهد اینکار را بکند
 اگر راست میگوید سال اول را نقد بدمد بقیده بنده
 بگذرد اگر کسی می خواهد علاوه بدمد بطور مقاطعه باو
 داده شود صلاح است. **تولمانی**

حاج امام جمعه - نظر شما واجب میشاوم
 بطلب یک مطلب که ذقت نموده بعد رای بعید امر
 مایه ممانطوری که گفته اند خیلی سخت و خراب بلکه
 بیشتر از آن است که گفته شود معنی در اینجا صحیح
 بانک شده بود که چرا تأسیس نمی شود هر کسی در این
 باب عقیده دارد ولی عقیده بنده اینست که امنیت نیست
 و حرفی که گفته می شود راست نیست اگر حرفها
 راست بود پیره زن ها کوشواره خود را بول
 کفن و دفن خود را می آوردند بی آنکه می دادند
 می گویم کاری را که میکنند طوری باشد که
 بموجب شرع اختیار برای شما بیاید و بتوانید
 بهم بزنید خوب است هفتاد هزار تومان امروز
 برای ما خیلی پول است بلکه هزار تومان هم
 خیلی است اگر ممکن نیست آنقدر مفاسد از این
 زردیها برخاسته میشود بلکه از اعتبار دولت و
 مجلس کاسته میشود که چه عرض کنم.

آقای میرزا محمود خوانساری - اعتقاد
 بنده این است که اگر تلگر افغانه مقاطعه باشد خیلی
 مفیده دارد مثلا سالار الدوله اگر یک تلگرافی
 میخواستند بکنند که اسباب مفیده بود بعضی جلب
 نفع خود بدون ملاحظه آن تلگراف را مضاربه
 می کردند پس نباید تلگر افغانه امانی باشد که
 آنچه صلاح دولت و ملت است تلگراف کنند نه فقط
 ملاحظه جلب نفع نمایند.

مستشار الدوله - در اینجا این گونه ادارات
 مثل تلگر افغانه و غیره صحیح نیست امانی داده
 شود زیرا که خرج تراشی میکنند اینکه میگویند
 از بی نظمی تولید فساد میشود ترتیب و نظم اداره
 رهلی با این مسئله ندارد ممکن است که بشرایط صحیح
 داده شود و رئیس مشرول باشد که تولید قیاد و
 بی نظمی نشود.

آقای سید حسن تقی زاده - تلگر افغانه باید
 مقاطعه باشد و اگر کسی رای بدهد که امانی باشد
 ضرر بدولت زده است حال میخواهد تغییر بدهد
 باید این طور گفت که در زمان استبداد در یکسال
 حکومت یکبارگی را چند دفعه تغییر میدادند و آن
 حکومت مخارج زیاد نموده ببقایات لازم رسیده
 هیچ حساب نمیشد ولی حالا که مملکت قانونی
 شده بالا باید آن دخلی را که برای خود قرار
 داده بودند بهم زد و نتواند حالا که این نوع قانون
 است اگر چیزی فراد داده شد بهم نمیخورد.

اسدالله میرزا - شما تمام ماهها در زمان
 استبداد را بهم زده اید که اینهم بر هم بخورد
 (جمعی گفتند معاهده داخلی دولت قهر از معاهدات
 با خارجه است) .

رئیس - شما آنچه عقیده تان بود بطور
 اکمل گفتید و حالا هر چه بگوئید طرف عقیده
 امروز هم نمیشود را گرفت فعلا مسئله خاصه عنوان
 شود تا روز-هفته نتیجه گرفته شود.

موتمن الممالک - صورتی از کمسیون
 مایه در باب خالصجات اظهار داشت که خلاصه
 آن مشتمل بود بر اینکه املاک خاصه تا حال
 هر سال از نقد هزار تومان تا دو هزار تومان
 اضافه داشت ولی حسن همیشه از آن مقدار تاهشت
 هزار خروار کسر میکرد یک صورتی صدین الدوله
 و نصرة الممالک داده بودند که ملاحظه شده بعد صورت
 دیگری کمیاتی تجار دادند که علاوه از عمل صدین الدوله
 و نصرت الممالک چهار صد هزار تومان در پنج سال
 میدهند بعد شخصی دیگر صورتی تلذ که غیر از
 امسال در سه سال اول ده یک علاوه میدهد و در ۳
 سال آخر سیصد و کسری و اضافه که در این مدت
 داده میشود صد و بیست و یک هزار و سیصد و
 شصت و چیزی میشود حال مجلس هر کدام از این
 سه صورت را تصویب میکند اظهار شده ختم شود.

وکیل التجار - روز اول عنوان شد که
 صدین الدوله و نصرة الممالک از آن جزو جمعی که
 دارد چهار هزار خروار جنس و چهار هزار خروار
 گاه علاوه میدهند حالا این جزو جمع باین اندازه از کجا
 پیدا شد.

مستشار الدوله - امسال که اقبال الدوله
 خواست قبول کند جزو جمع دیوانی افزوده کرد
 صدین الدوله و نصرة الممالک رقم دادی اقبال الدوله
 افزودند دیگران بر رقم دادی ایشان افزودند.

رئیس - یعنی صدین الدوله و نصرة الممالک
 بر جزو جمع اقبال الدوله افزودند نه بر عمل کردار
وکیل التجار - چون مجلس برای صدین الدوله
 و نصرت الممالک رای داد خوب است بخود آنها
 رجوع شود.

حاجی محمد تقی - مجلس رای نداد که
 به آنها داده شود رای داد که از اقبال الدوله
 گرفته شود.

وکیل التجار - مجلس با رای ندهد یا اثر
 رای داد هر چه باشد نباید بر گردد زیرا که همان
 عیبی را پیدا میکند که آقای حاجی امام جمعه فرمود
رئیس - امشب رای گرفته نمیشود بماند برای
 سه هفته.

محقق الدوله - این شخص ثالث امساله را
 چطور قبول میکند و تکلیف عمل امسال چیست؟
مستشار الدوله - امساله را خود اقبال الدوله
 از روی قلمدادی که نموده است میدهد.

مذاکرات روز سه شنبه دهم رجب
دارالشورای ملی
 خلاصه مذاکرات روز یکشنبه ۱۸ آقا سید
 محمد تقی قرائت کردند.

آقای سید حسن تقی زاده - ملاحظه این
 که قرار شد دو ماهت بشروب مانده مجلس بتقد و
 عده مکلفی حاضر نمیشوند خوب است یکی از فصول
 نظامنامه معلی که حضور دولت از کلا را در انعقاد
 مجلس لازم شمرده اند تغییر داده شود و حضور نصف

را کافی بناسیم (جمعی گفتند که آنوقت این عده هم
 حاضر نمیشوند.)

آقای سید محمد تقی - امروز بر حسب
 قرار داد حضرت ریاست حاضر شدند ولی سایرین
 حضور نیافتند این طور هم که جناب تقی زاده
 فرمودند صحیح است ولی آنوقت احتمال می رود که
 این اشخاص هم حاضر نشوند (درین موقع شروع
 بقرائت نظامنامه وزارت داخله شد) پس از قرائت
 فصول و مواد چند شروع شد به مذاکرات مهمه به
 لحاظ اینکه در یکی از مجالس گذشته از طرف
 یکی از وکلا تعرضی در خصوص خروج قاضی
 فتاح از تحت نظر و اختیار دادن او را بر حق
 ساوجبلاغ شده بود از این رو قاضی فتاح
 لامعه مسبوط مفصلی در تیسرته زده خود از تصعیر
 و خیانت و اظهار مراتب خدمت و صداقت خود بمجلس
 عرض و اظهار داشته بود از طرف اقبال و کلا
 اظهار شد که در این باب مجلس اظهار رای نکرد و
 صورتی هم که از طرف یک نفر در این خصوص اظهاری
 شده سایرین امتناع ورزیدند .

آقای سید محمد تقی - امروز بر حسب قرارداد
 حضرت رئیس قبل از وقت حضور بهم رسانیدند ولی
 سایرین از وکلا با استثنای ده نازده نفر حضور نداشتند
 از عموم و کلا معترفاً استعدا میشود که بعد از ساعت
 دو بغروب مانده حاضر شدند و اختلافاً عرض میکنند
 روز یکشنبه دو مطلب تا تمام مانده که باید متفاکره
 شود یکی در خصوص لامعه سرکار و الامورید السلطنه
 در خصوص تلگر افغانه دیگری در خصوص عمل خاصه بیجان .

آقای سید حسن تقی زاده - کرار عرض کرده ام
 بایزم گفته و میگویم مایه مملکت با اندازه لازم
 باصلاح است که بقیده بنده باید و کلا ووزاره پیک
 قسمت عمده از اوقات خودشان را صرف این عمل کنند
 حالا یک مسئله مهمی خارج از عمل مایه است لازم
 میدانم عرض کنم و آن این است مادو تکلیف دارم یکی
 وضع قوانین دیگری نظارت و مراقبت در اجرای آن اگر
 بنا بشود هر قانونی از مجلس بگذرد و بجهت هم برسد ولی
 در موقع اجرای گذاردن نشود هیچ نتیجه از این وضع و جعل
 قانون مترتب نخواهد شد این ایام یک مطلب مهمی
 پیش آمده که بقیده بنده از وقوع آن رخنه با اساس
 مشروطیت وارد آمده و آن رخنه اینست که یکی از
 قوانین لازمه مشروطیت لزوم استنطاق و تحقیق در
 معاکمات و مجازات است این روزها در موقه که
 و کلا بحضور همایونی شرفیاب میشوند بعضی اتحاد
 دولت و ملت در همان اوقات یک نفر را بدون استنطاق
 بقتل رسانیده اند.

مستشار الدوله - جانی با اقبال کلیه باید
 تحقیق و استنطاق شود بعد از ثبوت بموجب حکم
 قانون مجازات شود این قانون لازم منزوم مشروطیت
 و اسلاخ استنطاق بنوشتن قانون نیست.

آقا سید حسن تقی زاده - مقصود اینست
 که در آن زمان که میخواستم مشروطیت را قوه بنسیم
 بندهم بواسطه همین کشتن بدون استنطاق یک رخنه
 بر اساس مشروطیت وارد آمد .

مستشار الدوله - چنانچه الان یکی از مسایب
 این کار این شده که حاجی علی رضا خان را بگمان
 اینکه محرک او بوده مجلس کرده چوب زده اند و حالا
 مجمل مانده هر کدام از این تمجیل نگاشته بودند
 مطلب معلوم میشد که او مقصر هشت یانست بجهت
 همین مسایب است که قانون حکم میکند در هیچ

با قائل رجانی پیش از استعلا و تعزیر کتبه
تتوین کتبه بعد از این است مکتوباً بر ذرا برتست
عود که بعد از این قبل از تحقیق و صدور حکم
قانونی مجازات داده نشود .

آقا سید حسن قلی زاده - یکی از مطالب
مهمه که باید گفته شود اینست که در روزنامه هم
بیان شود این صرافان که قروض دولت را بچستی
خریفانه و امروزه با اینحال ملکیت آن در حدود
مطالبه بر آمده و چند روز در کسب و کسب مالیه تاجه
بغاده آستانه شده اند خوب است از طرف مجلس
قانونی وضع شود که بعد از این برات خری موقوف
و هر کسی برات خری بدی باطل باشد .

رئیس - بیستم بموجب کدام قانون صراف از
دولت باین سختی مطالبه میکنند کجا پول بدولت
داده اند .

میرزا رضی قلیخان - در باب خالصیات
اول کسی که در زیاد نمودن عمل کردن اقدام کرد
مدتی بود که ناصر الممالک بود که این صرافانست و بعد
اشخاص دیگر میباشند که زیادتر هم میدادند بجهت همین
مجلس حکم کرد هر کسی زیادتر میداد با داده
شود بعضی ها زیادتر قبول کردند امروز صدیق الدوله
و نصره الممالک همان درجه که آنها قبول کرده اند
ایشان هم میدهند علاوه هزار خروار جنس چون حق
تقدیم دارند عقیده بنده اینست که مجلس این امر را
بایشان محول کند .

آقا شیخ حسین - عقیده بنده اینست در خصوص
خالصیات اگر دو نفر آمدند یک صرافان قبول کردند
باید بآن کسی داد که بتواند اداره کند .

حاج محمد اسمعیل آقا - عقیده بنده اینست
یکس داده نمود که با اعتبار است .

حاج امین الضرب - وزیر مالیه اطمینان حاصل
کرده باغیر پس طوری بشود که وزیر مالیه نکوید
بن بطنی ندارد .

حاج مصیح التجار - آن شب مجلس رای داد
بآن کسی که زیاد تر میداد با داده شود بد مبلغ
و مقدار متدین زیاد کردند گفتند بهر کسی زیادتر
میداد داده شود حالا که آن زیادی را این شخص
میدهد و مجلس هم رای داده قطعاً شرط است باطمینان
وزیر مالیه و محتاج برای نیست .

مستشار الدوله - اول نصره الممالک و صدیق
الدوله قبول کردند بعد کسی آمد مبلغی زیادتر

داد و همچنین بترتیب زیاد کردند حال صدیق
الدوله آن اندازه که از آن زیاد تر نشده به علاوه
هزار خروار قبول میکنند چون حق تقدم دارد
باید با داده شود ولی باطمینان وزیر مالیه پس چیزی
در این باب باید بوزارت مالیه نوشته شود که تا
تایمات لازمها در این باب عمل نیارود .

وکیل الرعایا - کلیه اعتبار را در ادار منوط
بصحت عمل آن اداره است و ما بتجربه عقیده ایم
اشخاص معتبر بیشتر تقبل میکنند .

فتح الله خان - کسی پیدا شده است که بآن
شرط و فرار داد که معلوم شود هزار خروار علاوه
میدهد .

آقا سید حسن قلی زاده - تعالی علیه السلام در

شرف اقران است باید در هر روز که وقت گذشت
وزیر عالی بطبعان حاصل نمایه خودتان میدانید که
ایشان چندو منطاب هستند اطمینان اطمینان قانونی
باید باشد والا اگر خدشات باشد منطابند .

آقا سید مهدی - رعیت خالصه هم از همین
ملک هستند رعایت آنها و امان باید ملاحظه نمود پس
باشخاصی که بجزت دارند داده شود لایحه از
طرف مجلس ترواجع بوزارت مالیه فرستاد شد که
مشرب بود بر ارجاع این امر بوزارت مالیه که تحقیقات و
تأیبات لازم را بعمل آورد در هر مورد که اصلاح و
انفع باشد لزاج نمایند .

مستشار الدوله - اقبال الدوله از مجلس شکایت
داشت که من نوشته ام آنچه سایرین میدهند من هم
حاضر هستم چرا جواب ندادند و بیدگری دادند .
مستشار الدوله - اینجا تمام با کسی است که
زیادتر میدهند مسائل قدمه ای که کرده بود دوازده
هزار تومان استوائی را هم ندادند به نظر
آمد به تدریج افزونند اگر ایشانهم آمدند افزون بودند
البته کسی مشابه نمیکرد .

وکیل الرعایا - کلیه باید کار را بکار دان
داد .

مخبر الممالک - بجهت امری در بنیاد حدی
قرار میگذازند مثلاً این طور خیرها را اعلان
مینماید در مدت مبنی پس از انقضای آن تمام
بیکندند .

مستشار الدوله - تا حال خالصه جات بطور
امانی با اقبال الدوله بوده است حالا که می آید این
اضافه را بطور مطلقه قبول میکند پس تا حال چرا
از امانی کسر میکرد این خود یک خیانتی است
بزرگ .

آقا سید حسن قلی زاده - عقیده بنده این
کار را حالا باید تمام کرد بطوریکه جناب مخبر الممالک
گفتند هر کاری حدی دارد اگر حراج هم باشد یک
چوب اخیری دارد جناب اقبال الدوله در پیش
خود حاضر شده اند که هر کسی زیاد کند ایشان هم
چیزی زیاد کنند تا کار را متوین بیاورند .

(جمعی گفتند چند روز مهلت داده شود)
(صدرا ی گرفته شود)

رئیس - رای باشد تا روز پنجشنبه .
آقا سید حسن قلی زاده - چون در خصوص
خالصه حد قرار نگذاشتند این از بهانه طول کشید
حال در خصوص تکلیف خانه خوب است حدی
قرار بگذارید که هر کسی تا آن روز آمد و قبول کرد
باو داده شود .

وکیل التجار - در این گونه از کار ها
در سایر ممالک رسم است که در روز نامجات اعلان
می کنند ده یا زده روز می گذرد هر کسی هر قدر
زیاد تر می دهد بوسیله لایحه در جوف پاسکست
گذارند بآن مرکز می فرستند آنوقت در روز مبنی
سر آن پاکت ها را باز میکنند هر کسی زیادتر می دهد
بلو می دهند .

اسدالله میرزا - در مسئله تکلیف خانه دو
مسئله است اولاً به بیلم اجازه دهی شود تسخیر نمود
یا نه حتی آروز این حرف هم زده شده که اگر می
توانید سایر معاهدات دولتی را هم بزنید اینرا هم
می توانید در دوره استبداد مردم بجهت حفظ حقوق
خود بخارج متوسل میشدند ولی حالا مجلس دارند
تا آیا این طوری صحیح است حتی الامکان شما باید

تتوین کتبه کسی که باین قدر خدمت کرد و این
کثرات باین زیادی را قبول کرده چرا می خواهد
بهم بزند .

آقا میرزا محمود تاجر - اولاً این مقاطعه
در دوره استبداد داده شده است و شرعی نیست در
آندوره هیچ بنائی در کار نبود تا کسی را بستی می
فرستادند همینکه یکی بیشکشی زیاد تر می داد
او را از وسط راه بر میگذاشتند . از طرز
گفتگوی شما چنین معلوم میشود که شما وکالت
شخصی دارید .

اسدالله میرزا - من می گویم شما اگر
تمام معاهدات آن زمان را هم می زدید این راهم
بهم بزنید .

حاج محمد اسمعیل آقا - اگر فردا نصیر
السلطه این اجازه را بخارج داده میکند .

آقا سید حسن قلی زاده - هر کسی هر قدر می
خواهد میباید کند و تا آن نقطه آخر حرف
حافظت باید روی گرفته شود و با کثرت آرا وی داده
خواهد شد که باید برگرداند .

مستشار الدوله - در سابق ایشان که از مال
ها و ابدانات مطوم نبود صاحب داشته باشد هر کس
هر چه می خواست می برد حالا ملت عقیده که مالی
دارد و کسی می خواهد مال او را طرود البته
چنداً صانعت خواهد کرد گفته است از آن بواسطه
اختلال مالیه ملکیت بر فرض قانون هم نباشد از
باب اکل میته صحیح است باید هر کسی زیاد تر
می دهد باو داد .

حاج امام جمعه - اولاً من اشتیامی دارم
میرسم آیا دل دیگری بعد از مشروطیت کارهایی که
سابق شده است می توانند تغییر بدهند حال اگر در
تمام ممالک این رسم هست اینجا هم باید بهم بپذیرد
والا تغییر تفهید که خیلی مفاسد دارد .

آقا سید حسن قلی زاده - میشود هر کاری
که بر خلاف شده است بهم زد مثل قبول و غیره .

حاج امام جمعه - این سهواست مسئله قبول
ربطی باین مسئله ندارد و در این مسئله سند اجازه از
دولت دارد اگر معمول نیست برهم بزنید قبول مال
ملت بود بحد از این هم نخواهد داد .

مستشار الدوله - همان طور که فرمودید
قبول مال ملت است اینهم مال ملت است و این اجازه
شرعی نیست .

حاج امام جمعه - صحیح است ولی همین
طوری که امروزه هر کاری این مجلس میکند از طرف
ملت است آن روز دولت هر چه میکرد بنیابت از طرف
ملت بود در هر صورت هر چه هست از روی ریاستی کار را
باید کرد .

آقا سید حسن قلی زاده - سلطنت ایران در
سابق عبارت بود از یک دیش ظلم که هر چه میخواستند
میکردند تمام غلط و باطل بوده آنچه بخارج داده
داده تمام از روی تمندی بوده ما حالا آنچه بخارج
داده شده تمام را احترام میکنیم و از حقوق مقصود
خودمان بعضی حفظ قوانین بین الدول چشم می پوشیم
از هیچکس خوف نداریم ما بصلاح اینکند خواهد
آمد بگرمان که یک قانونی در دنیا پیدا شود که تمام
حقوق را بدوی حقوق مسترد دارد چنانچه الان
کثراتی لاهه هست رعایت احترام این کثرت ما را
را میکنند ما در داخله ملکیت خود آزادییم در سایر
از جاهای بوده که بگرفتند دولت مملکت میدهد هر چه

مجلس میگرد بر عکس یکوقت هم ملت مسلط
میگردد میخواست میگرد ولی ماحالا میخواستیم
بر لفظ خود آثار و ما هم نباشد فقط کارهای
مجلس را میگردانیم .

مجلس اعلام جمع - من دیگر ملازمه نمیکنم
میگردم در سایر دول رسم است تمام بر
گرمایه و ولایت

مستشاران دوله - فرمودید در سایر دول بعد
از زمان استقلال می توانند یاخیر هیچ کار در اینجا
است که حوزه اخیر سلطنت ما بعدی بر قانون بوده
که هیچ نوعی را نمی توان بلو مقایسه کرد دولت
عسلی دولتی است قانونی دولت روس دولتی مستبد
ولی تمام کار ما از روی میزان بود جمع و خرج
ملکی من و تمام ثبت دفاتر بر هر کسی روشن بود
وضع سلطنت ولی در اینجا بهر طور میل یک وزیر
پایک امیر تعلق می گرفت همان طور رفتار می شد هر
جمع و خرج ملک حتی بر خود آنها هم معلوم نبود
پس با این حال این ملک را با سایر ممالک نمی
توان مقایسه نمود .

مذاکره روز پنجشنبه ۲۲ رجب

دارال شورای ملی

علاوه مذاکرات روز سه شنبه ۱۰ را آقا
میرزا طاهر قرائت کردند و شروع بقرائت نظامنامه
وزارت خارجه شد پس از قرائت چندین فصل دست
خطی از طرف امیر حضرت شهریاری در جواب لایحه
که از طرف مجلس صحابتش نفاذ و کلا بحضور
افس ملی تقدیم شده بود بمجلس مقدس شرف
وصول ارزانی داشت گذنادر ج می شود .

دستخط امیر حضرت همایونی در جواب
لایحه مجلس مقدس که صحابته هیئت
از و کلائی تقدیم شده بود

جناب اشرف اتابک اعظم لایحه که از مجلس
شورای ملی خودمان بتوسط متفقین از و کلائی محترم
به پیشگاه ملوکانه تقدیم افتاد با این رضا در مندرجات
آن ملاحظه و بانظر قبول در سدلولات آن مطالبه
فرمودیم مسلم است که تذکره و تذکار ارباب دول را
تصفیه و از لوازم اولی است چنانکه فرموده اند آن
اندکری تنفع المؤمنین اما در این موقع شاید مناسب
باشد که نیز مجلس ملی و و کلائی عزیز خودمان را
نویا متذکر فرمایم که اولاً بدانند شخص همایون ما
رضیتا بزرگترین و دایع پرورد گار دولت را گرامی
ترین عطیه آفرید گار دانسته و بهترین وقت خود را
ساعتی تصور میفرماییم که صرف آسایش عبادت
و در پی امنیت بلاد اولاد عزیز خودمان افرا دره بهتر
میدانیم و نزدیک تر بن مطلوب خودمان نوع ملت را
مشاریم چرا که بر هر ذی نفسی واضح است که قائم
دولت بسته بقوام رعیت است و دوام سلطنت منوط بر
بضابطت بس با مسلمیت این قضیه و حصول این
نتیجه اگر کسی تصور نماید که پادشاهی یکی را بر هزار
واندک را بر بسیار تر جمع میدهند و از راه بغضه قناعت
میکنند هموم ملت را ببرد و از نزدیکان خود را که
چه آنها هم از ملتند میفرود خبایی خام است و اشتباهی
است فاحش که باید از آن احتراز کرد و از این استفاد
نمود زیرا که راهی محتاج بر عیت است و دولت ناگزیر
از ملت ثانیاً هر چه یک پو شهید نباشد که وقتی پدر تاجدار
من پادشاه ماضی انار الله بر هانه دولت و ملت ایران را
بتأسیس مجلس شورای ملی اختصاص داد و شخص
همایون بامم پس از ورود بطهران چنین مجلس از جلوس
باریکه سلطنت چه بعد از آن باین اساس مقدس ملک
فرمودیم و نوائس آنرا تکمیل خواستیم بدان امید بود
که و کلائی ملت عزیز ما طوری سعی خود را در تکمیر
سلطنته و فرا و ادوات و ترقی ملت و رفاه رعیت آبادی
ملکیت مطهر بداند که همه ملک و همه ماسر و حق سایر
ممالک دولت محبوب ما پیشرو سایر ملل شود و

گمان میفرماییم که حصول این نیت مقدسه را بر
صیانت ممان سلطنت و وفای و کلا با و در اولو گیری
از مواد فساد و بستن راه طغیان و دلات افراد رعیت
عبادت حسنه و نگاهداری زبان و قلم از بیانات
غیر مرضیه راهی نیاشد پس بر اعضای مجلس
ملی سکه از متفقین و مختارین ملت محبوب ما
محبوب و در پیشگاه خدا و پادشاه و ملت مسئول هستند
فرض است که در پی علاج درد و چاره کار و جلوگیری
اقتلاب باشند و تصور نمایند که بجز در افتاه شبهه و
باسوختنی از وظایف اولیه نباید کنار جویند و وزراء
دولت را تنها گذارند و بار فسخیهات را از هوام که باندک
چیزی متمایل میشود نمایانند که پیش از این ملک را
بگدست بود امروز بعد از آن دست کاری است که
هر کدام از معاونت دیگری اگر تهاون ورزند در پیش
خدا و پادشاه و بندگان خدا و رعیت پادشاه مسئول خواهند
بود لهذا با خاطری پر از مهر و رحمت نسبت بملت
خود و بالاراده علیه مشحون از مساعدت و التفات درباره
مجلس ملی خودمان تکرار میکنیم که مجلس ملی ما
به بوجه توجهات ملوکانه ما را در حق خود آلوده
بشبهات اهل قرض ندانست و از مساعدت خسروانه نیز
بیشرفت و ظایف مجلس محترم هیچ تردیدی نمایند
چنانکه تا امروز دیدند قوانین و مقرراتیکه از مجلس
شورای خودمان صادر شده هیچیک متروک نمانده و تمام
بموقع اجری گذارده شده است پس وظیفه خود را متروک
نگذارند و از ایجاد قوانین مفیده و قواعد نافه و
استحکام روابط مابین دولت تویم و ملت قدیم و پاک
کردن رنگ شبهه از خیال ملت خودداری بوزند و
خدا را در همه حال ناظر و توجهات پادشاه و در باره خود
حاضر بدانند و در هر همه شناسند شهر رجب ۱۲۲۵

آقای میرزا محمد محمد مجتهد اظهار فرمودند
که در روز اولی حضرت قدر قدرت همایونی مرا بحضور
افس ملی احضار و شرحی از نیتات مقدسه و هم عالی
ملوکانه را اظهار فرمودند بطوریکه مرا کاملاً اطمینان
بخشودند هر یک از و کلا در این موقع از بزرگوارم و الطاف
ملوکانه بدعای بقی آن شاه شاد در طب اللسان گردید .

آقای میرزا محمود خوانساری - چند
روزی است عموم و کلا و ملت منتظر بودند که
جوابی که از طرف قرین الشرف همایونی بر لایحه
مجلس مقدس صادر شود در روزنامه ملاحظه میکنند
الحمد لله که ما فوق آنچه در خاطر می ینداشتیم
بطور اکتفا نایل گردیدیم پس از مدتی شروع
بمذاکرات شد .

حاجی سید مرتضی - مجلس شکایت می
کرد که در این ملک مجازات نیست اگر از طرف
ملت هر قدر کشته شود مجازاتی در بین نیست اما
همینکه یکنفر در مقام تقاض خون پدر خود بر آید
و قاتل پدر خود را بکشد فوراً سراوردا میرند من
با و از بلند میگویم که این مطلب بطلان دستخط
مشروطیت است اگر چه با قلم روی کاغذ نیامده ولی
با کارد و خون روی خاک ریخته است .

حاجی میرزا آقا - مادامی که بدست
حکام قانون داده نشده آنها باید رفع فساد را بهر
طور صلاح میدانند بکنند تا قانون بدست آنها
داده نشده ما حق ایراد نداریم تا بنظرون نباشد برای
ما امنیت نیست .

ایرادی دارد از این راه است که درمالم مشروطه
بر فرض شخصی را علناً بکشند و شاهم ببیند یک
نمر اعلیحضرت نمیتواند حکم قتل او را بدهد باید
بموجب قانون عدلیه و شرع پس از استنطاق کشته شود
تا مخالف مشروطیت نباشد .

آقای میرزا سید محمد مجتهد - آقا سید
عبدالله حکم فرمودند .

وکیل الرعایا - البته عقیده مسلمانان این
است که قاتل را باید کشت و اینکه سلب امنیت را
مستمسک کردند آیا امنیت فقط باید در ربع فرسخی
دربار باشد یا اینکه باید در تمام مملکت باشد خوب
است نظری هم بسیار جاها معطوف دارند طهران
یا تختاست هلنا گوله میرآید در خانه بر آن ضعیفه
میخورد و هیچ تحقیق نمیشود

آقای شیخ حسین - بر پرز هم این حرف زده
شد این ضعیفه همسایه ما بود تحقیق شد کلوله از
خارج آمده بود بیای از خوده کسی در حق او قصدی
نداشت و عمداً نبود .

وکیل الرعایا - آیا نباید در این باب
رسیدگی و تحقیق شود .

آقای میرزا مرتضی قلیخان - این مسئله
مشبه تقوید اولاً این شخص بر فرض که پدرش دراهم
رکشته باشند خود نمی تواند اجرا نماید باید احکام
اجری کند . ثانیاً این اشخاص که ایراد دارند از آفتاب نیست
که نباید کشته شود البته باید کشته شود ولی باید
استنطاق شود .

رئیس التجار - البته پس از توبت در نزد
حجج اسلام و صدور حکم باید کشته شود ولی اشتباه
در این شده که آقا حکم نداده اند و گفته اند باید
استنطاق شود از اینها گذشته در همچو مملکتی که پر
است از هرج و مرج احتمال دارد که این شخص معرک
داشته است و بجهت برانمودن مفسده این کار را
کرده چرا باید استنطاق نشود تا معلوم کرد که
معرک کی بوده است .

احکام الاطباء - این مسئله باید راجع
بدلیه باشد و پس از استنطاق راجع بحکام شرع
و بعد از صدور حکم باز باید حکم را عدلیه
مجری سازد .

آقای میرزا محمود خوانساری - گویا
مشئله مشتبته شده باشد این شخص حکم در دست
داشت که همین شخص پدر او را کشته بود چند ماه هم
بود که عارض بوده مملکت ما مشروطه است با خدای
نخواست مشروطیت در مسئله سالار الدوله چقدر
مجاهدت شد که باید در مجلس رسیدگی شود چرا در اینجا
نیاید تحقیق و مجازات شود .

رئیس التجار - همانشب که این شخص بصیر
خلوت را کشت هلی رضاخان را گرفتند با هم اینکه
معرک بوده و همان ساعت حبس کردند خیلی خوب
کردند زیرا که متهم بود باید توقیف شود ولی
همین شخص چند ماه عارض بوده سکه این بصیر
خلوت قاتل پدر او بوده چرا توقیف نکردند
تکلیف بعد ها چیست آیا باید همین طور بدون
استنطاق کشته شوند

مخبر الملک - بر پرز در این باب گفتگو
شد و بالاخره قرار شد که بوزرا نوشته شود این
مشئله خلاف قانون اتفاق افتاده حالا هم اگر ده
ساعت گفتگو شود تکلیف همان است باید بوزرا
نوشته شود .

حاج امین الضرب - عقیده بنده این است
که چون این مسئله دو روز مطرح مذاکره شده
صلاح این است که رأی گرفته شود که این پرست
بوزرا بشود پانه